SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 31
im. Jana Kochanowskiego
43-300 BIELSKO-BIAŁA
ul. Zapłocie Duże 1, tel./fax 33 812 66 43
NIP 547-16-59-729, REGON 070576116

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ)

Szkoła Podstawowa nr 31 im. Jana Kochanowskiego w Bielsku-Białej

§ 1. Podstawa prawna

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego opracowano na podstawie:
– ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 26a),
– Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325),
– Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73).

§ 2. Definicja i założenia WSDZ

1. WSDZ stanowi ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez szkołę w celu wspierania dzieci i uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, predyspozycji oraz podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.
2. System obejmuje działania skierowane do:
   – uczniów,
   – rodziców/opiekunów prawnych,
   – nauczycieli.
3. Doradztwo zawodowe ma charakter procesowy i jest realizowane przez cały okres edukacji.
4. Doradztwo zawodowe uwzględnia wykorzystanie nowoczesnych technologii oraz rozwijanie kompetencji przyszłości.

§ 3. Cele WSDZ

Celem WSDZ jest:

1. Wspieranie rozwoju ucznia poprzez poznawanie siebie, swoich możliwości i ograniczeń.

2. Przygotowanie do świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
3. Kształtowanie postawy aktywnej i odpowiedzialnej wobec pracy.
4. Rozwijanie kompetencji kluczowych oraz kompetencji przyszłości, w szczególności:
   – kompetencji cyfrowych,
   – krytycznego myślenia,
   – kreatywności,
   – umiejętności pracy zespołowej,
   – adaptacji do zmian.
5. Wzmacnianie motywacji do nauki i uczenia się przez całe życie.

§ 4. Adresaci działań

Adresatami działań są:

1. uczniowie klas I–VIII,
2. rodzice/opiekunowie prawni,
3. nauczyciele i specjaliści.

§ 5. Realizatorzy WSDZ

1. WSDZ realizują:
   – wszyscy nauczyciele,
   – wychowawcy klas,
   – pedagog, psycholog, pedagog specjalny.
2. Koordynację działań prowadzi doradca zawodowy lub wyznaczony przez dyrektora nauczyciel, z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych wspierających proces doradczy.

§ 6. Etapy realizacji doradztwa zawodowego

1. Klasy I–VI – orientacja zawodowa
– poznawanie własnych zasobów
– poznawanie zawodów i rynku pracy
– rozwijanie zainteresowań i talentów
– kształtowanie nawyków uczenia się

2. Klasy VII–VIII – doradztwo zawodowe
– analiza predyspozycji i możliwości
– poznanie systemu edukacji i rynku pracy

– przygotowanie do wyboru szkoły
– planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej

W klasach VII–VIII szkoły podstawowej realizuje się zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w wymiarze **minimum 10 godzin w cyklu kształcenia**, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.
Zajęcia te są prowadzone przez nauczyciela posiadającego kwalifikacje do prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego lub innego wyznaczonego przez dyrektora szkoły nauczyciela oraz podlegają dokumentowaniu w dzienniku lekcyjnym.

§ 7. Formy i metody realizacji

Doradztwo zawodowe realizowane jest poprzez:

1. zajęcia edukacyjne,
2. zajęcia z wychowawcą,
3. zajęcia z doradztwa zawodowego (klasy VII–VIII),
4. warsztaty i projekty edukacyjne,
5. spotkania z przedstawicielami zawodów,
6. wizyty zawodoznawcze i wycieczki,
7. zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
8. działania w świetlicy i bibliotece szkolnej,
9. konsultacje indywidualne,
10. **wykorzystanie narzędzi cyfrowych, w tym:**
    – platform edukacyjnych,
    – ogólnopolskich baz zawodów,
    – testów predyspozycji zawodowych online,
    – narzędzi komunikacji z uczniami i rodzicami.

§ 8. Treści programowe

Treści programowe obejmują cztery obszary:

1. Poznawanie własnych zasobów
2. Świat zawodów i rynek pracy
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji.

Program uwzględnia również wykorzystanie następujących informacji:
- prognozy zapotrzebowania na pracowników,
- wyniki monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych.

Zajęcia prowadzi się z wykorzystaniem:
- cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego,
- platform edukacyjnych,
- stron internetowych,
- baz zawodów,
- platform komunikacji z uczniami i rodzicami.

Dodatkowo treści programowe obejmują rozwijanie kompetencji przyszłości, w szczególności:
– kompetencji cyfrowych,
– umiejętności analizy informacji,
– rozwiązywania problemów,
– elastyczności i adaptacji do zmian.

§ 9. Współpraca z otoczeniem

Szkoła współpracuje z:
– pracodawcami,
– szkołami ponadpodstawowymi,
– poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- placówkami doskonalenia nauczycieli,
- publicznymi służbami zatrudniania,
- Ochotniczymi Hufcami Pracy lub agencjami zatrudnienia,
– organizacjami i fundacjami.

Współpraca obejmuje również:
– udział pracodawców w planowaniu i realizacji działań doradztwa zawodowego,
– współtworzenie programów doradczych,
– organizowanie warsztatów i wydarzeń edukacyjnych z udziałem uczniów i rodziców.

§ 10. Działania skierowane do rodziców

1. Organizowanie spotkań informacyjnych.
2. Konsultacje indywidualne.
3. Udostępnianie informacji o systemie edukacji i rynku pracy.
4. Włączanie rodziców w działania szkoły, w tym udział w warsztatach i wydarzeniach wspierających planowanie ścieżki kariery uczniów.

§ 10a. Diagnoza potrzeb w zakresie doradztwa zawodowego

1. W celu zapewnienia adekwatności i skuteczności działań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole przeprowadza się diagnozę potrzeb uczniów, rodziców oraz nauczycieli.
2. Diagnoza obejmuje w szczególności:
   – rozpoznanie zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji uczniów,
   – identyfikację potrzeb uczniów w zakresie wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej,
   – określenie oczekiwań rodziców w zakresie wsparcia doradczego,
   – rozpoznanie potrzeb nauczycieli w zakresie realizacji doradztwa zawodowego.
3. Diagnoza realizowana jest poprzez:
   – ankiety skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli,
   – rozmowy indywidualne i grupowe,
   – obserwację uczniów,
   – analizę dokumentacji szkolnej oraz wniosków z poprzedniego roku szkolnego.
4. Wyniki diagnozy stanowią podstawę do planowania działań ujętych w programie realizacji doradztwa zawodowego na dany rok szkolny.

§ 10b. Dodatkowe działania

1. Szkoła ma obowiązek zapoznania uczniów i rodziców z:
   - cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego,
   - ogólnodostępnymi platformami edukacyjnymi,
   - ogólnodostępnymi stronami internetowymi,
   - ogólnopolskimi bazami zawodów,
   - prognozami zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego,
   - platformami komunikacji z doradcą zawodowym.

§ 11. Program roczny

1. Na każdy rok szkolny opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.
2. Program roczny stanowi dokument planistyczny określający szczegółową organizację działań doradczych w danym roku szkolnym.
3. Program roczny określa w szczególności:
   – tematykę działań z zakresu doradztwa zawodowego, uwzględniającą

treści programowe określone w przepisach prawa oświatowego,
– oddziały (klasy), których dotyczą zaplanowane działania,
– metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach,
– terminy realizacji działań,
– osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
– podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

4. Program roczny opracowuje doradca zawodowy lub wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel.
5. Program roczny uwzględnia:
   – potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli,
   – wyniki diagnozy potrzeb,
   – specyfikę szkoły oraz lokalnego lub regionalnego rynku pracy.
6. Program roczny zatwierdza dyrektor szkoły do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

§ 12. Zadania doradcy zawodowego

Do zadań należy:

1. diagnoza potrzeb uczniów,
2. prowadzenie zajęć doradczych,
3. opracowanie i koordynowanie programu,
4. wspieranie nauczycieli,
5. gromadzenie informacji edukacyjno-zawodowych,
6. współpraca z instytucjami.

W przypadku braku doradcy zadania realizuje wyznaczony nauczyciel.

§ 13. Monitorowanie i ewaluacja

1. Ewaluacja obejmuje:
   – ankiety uczniów, rodziców i nauczycieli,
   – analizę realizacji działań,
   – wnioski do dalszej pracy.
2. Wyniki ewaluacji służą modyfikacji działań w kolejnych latach.

§ 14. Dokumentowanie

Realizacja WSDZ dokumentowana jest poprzez:
– wpisy w dziennikach,

– program roczny,
– sprawozdania i raporty,
– wyniki ewaluacji.
Informacja o udziale ucznia w zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego nie podlega wpisowi na świadectwie szkolnym promocyjnym ani świadectwie ukończenia szkoły, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.

§ 15. Postanowienia końcowe

1. WSDZ stanowi integralną część statutu szkoły.
2. System podlega aktualizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Bielsku-Białej

rok szkolny 2026/2027

1. Podstawa prawna

Program opracowano na podstawie:
– *ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,*
– *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego,*
– *Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73).*

2. Cel programu

Celem programu jest kompleksowe wspieranie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej poprzez:
– poznawanie własnych zasobów (zainteresowań, uzdolnień, kompetencji),
– podejmowanie świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych,
– przygotowanie do funkcjonowania na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy,
– rozwijanie kompetencji przyszłości, w szczególności kompetencji cyfrowych, krytycznego myślenia, kreatywności i współpracy,
– kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie.

3. Adresaci programu

– uczniowie klas I–VIII,
– rodzice/opiekunowie prawni,
– nauczyciele i specjaliści.

4. Realizatorzy programu

– doradca zawodowy lub wyznaczony nauczyciel,
– wychowawcy klas,
– nauczyciele wszystkich przedmiotów,
– pedagog, psycholog, pedagog specjalny.

5. Organizacja i formy realizacji

Doradztwo zawodowe realizowane jest poprzez:
– obowiązkowe zajęcia edukacyjne,
– zajęcia z wychowawcą,
– zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego (klasy VII–VIII – min. 10 godzin w cyklu),
– warsztaty i projekty edukacyjne,
– wizyty zawodoznawcze i spotkania z przedstawicielami zawodów,
– konsultacje indywidualne,
– działania w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
– Szkolny Tydzień Kariery Zawodowej,
– **wykorzystanie narzędzi cyfrowych**, w tym:

- platform edukacyjnych,
- testów predyspozycji zawodowych online,
- baz zawodów i informacji edukacyjnych,
- narzędzi komunikacji z uczniami i rodzicami.

6. Zakres treści programowych

Program obejmuje cztery obszary:

1. Poznawanie własnych zasobów
2. Świat zawodów i rynek pracy
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie
4. Planowanie rozwoju i podejmowanie decyzji

Dodatkowo uwzględnia rozwój kompetencji przyszłości:
– kompetencji cyfrowych,
– umiejętności analizy informacji,
– rozwiązywania problemów,
– pracy zespołowej,
– adaptacji do zmian.

7. Plan działań

Tematyka działań	Klasa	Formy i metody	Termin	Odpowiedzialni	Współpraca
Poznaję siebie – zainteresowania i predyspozycje	I–III	zabawy, rozmowy	IX 2026	wychowawcy	—
Zawody wokół nas	I–III	ilustracje, opowieści	X 2026	wychowawcy	rodzice
Moje mocne strony	IV–VI	warsztaty	IX 2026	wychowawcy	pedagog, psycholog
Poznajemy zawody	IV–VI	prezentacje	X–XI 2026	nauczyciele	—
Podejmowanie decyzji	IV–VI	ćwiczenia	XII 2026	wychowawcy	—
Predyspozycje zawodowe	VII–VIII	testy online, warsztaty	IX 2026	pedagog, psycholog	PPP
Świat zawodów i rynek pracy	VII–VIII	analiza, prezentacje	X 2026	nauczyciele	pracodawcy
System edukacji	VII–VIII	zajęcia informacyjne	X 2026 – III 2027	wychowawcy, pedagog	—
Wybór szkoły ponadpodstawowej	VIII	warsztaty	XI 2026 – III 2027	pedagog	szkoły
Kryteria rekrutacji	VIII	analiza dokumentów	III 2027	wychowawcy, pedagog	—

Autoprezentacja	VII–VIII	warsztaty	IX 2026 V 2027	pedagog	—
Planowanie kariery	VII–VIII	praca indywidualna	VI 2027	pedagog	—
Spotkania z przedstawicielami zawodów	I –VIII	spotkania wycieczki zawodoznawcze	III–IV 2027	wychowawcy	rodzice pracodawcy
Szkolny Tydzień Kariery Zawodowej	I-VIII	spotkania warsztaty zajęcia informacyjne	III 2027	wychowawcy pedagog	rodzice pracodawcy instytucje rynku pracy szkoły ponadpodstawowych

8. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

Szkoła współpracuje z:
– pracodawcami,
– szkołami ponadpodstawowymi,
– poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
– instytucjami rynku pracy (Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Bielsku-Białej, Branżowym Centrum Umiejętności w Bielsku-Białej.
Współpraca obejmuje:
– współtworzenie działań doradczych,
– organizację warsztatów i spotkań,
– udział uczniów w wydarzeniach edukacyjnych.

9. Działania skierowane do rodziców

– spotkania informacyjne,
– konsultacje indywidualne,
– udział w warsztatach i wydarzeniach doradczych,
– wsparcie w wyborze ścieżki edukacyjnej dziecka.

10. Uwzględnienie diagnozy potrzeb

Program uwzględnia:
– potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli,
– wyniki diagnozy przeprowadzonej w szkole,
– specyfikę środowiska lokalnego i rynku pracy.

11. Ewaluacja programu

Ewaluacja obejmuje:
– ankiety uczniów, rodziców i nauczycieli,
– analizę realizacji działań,
– wnioski do dalszej pracy.

12. Postanowienia końcowe

Program stanowi integralną część Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego i podlega zatwierdzeniu przez dyrektora szkoły do dnia 30 września po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Treści programowe realizowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego i obejmują cztery obszary:

A. Poznawanie własnych zasobów

B. Świat zawodów i rynek pracy

C. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

D. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji

ETAP I – klasy I–III

A. Poznawanie własnych zasobów – uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

B. Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

C. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

D. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji - uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Kod efektu	Obszar (A–D)	Treść programowa	Efekty uczenia się
A.1	A	Rozpoznawanie zainteresowań i aktywności	dziecko/uczeń nazywa swoje zainteresowania
A.2	A	Identyfikowanie mocnych stron	wskazuje, co lubi robić i w czym jest dobre
B.1	B	Poznawanie zawodów z najbliższego otoczenia	wymienia podstawowe zawody
B.2	B	Zabawy tematyczne związane z zawodami	odgrywa role zawodowe
C.1	C	Kształtowanie postawy uczenia się	wie, że nauka jest potrzebna
C.2	C	Poznawanie sposobów zdobywania wiedzy	wskazuje, czego lubi się uczyć
D.1	D	Formułowanie pierwszych planów i marzeń	mówi o tym, kim chciałby zostać
D.2	D	Podejmowanie prostych decyzji	podejmuje decyzje w sytuacjach zadaniowych

ETAP II – klasy IV–VI

A. Poznawanie własnych zasobów – uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

B. Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

C. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

D. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji - uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Kod efektu	Obszar (A–D)	Treść programowa	Efekty uczenia się
A.1	A	Analiza zainteresowań i uzdolnień	określa swoje zainteresowania
A.2	A	Rozpoznawanie mocnych stron	wskazuje swoje mocne strony
A.3	A	Samoocena	dokonuje oceny swoich możliwości
B.1	B	Poznanie grup zawodów	wymienia grupy zawodów
B.2	B	Charakterystyka zawodów	opisuje specyfikę pracy
B.3	B	Znaczenie pracy	rozumie rolę pracy i wynagrodzenia
C.1	C	Sposoby uczenia się	wskazuje metody zdobywania wiedzy
C.2	C	Źródła informacji	korzysta z różnych źródeł

C.3	C	Wykorzystanie technologii	rozwija kompetencje cyfrowe
D.1	D	Planowanie działań	określa swoje cele
D.2	D	Podejmowanie decyzji	podejmuje decyzje edukacyjne
D.3	D	Planowanie kroków	planuje działania krok po kroku

ETAP III – klasy VII–VIII

A. Poznawanie własnych zasobów – uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

B. Świat zawodów i rynek pracy – uczeń:

- **wykorzystuje umiejętności cyfrowe do efektywnego przeszukiwania ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych w celu pozyskania informacji na temat zawodów;**
- **porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, z uwzględnieniem możliwości pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości;**
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- **analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy, w tym przez wolontariat, udział w projektach społecznych lub praktykach absolwenckich;**
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji;
- **charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy i agencje zatrudnienia;**
- **charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;**
- **rozpoznaje wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia.**

C. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i **uczelni** pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie;
- **analizuje korzyści i wyzwania związane z wyborem szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w tym możliwości szybszego wejścia na rynek pracy, zdobycia kwalifikacji zawodowych oraz dalszego kształcenia.**

D. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji - uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- **planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych oraz ogólnodostępnych platform edukacyjnych i stron internetowych, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.**

Kod efektu	Obszar (A–D)	Treść programowa	Efekty uczenia się
A.1	A	Analiza predyspozycji i zainteresowań	analizuje swoje możliwości
A.2	A	Wartości i cele życiowe	określa swoje cele
A.3	A	Ocena własnych możliwości	rozpoznaje ograniczenia
B.1	B	Wymagania zawodów	analizuje wymagania zawodowe
B.2	B	Rynek pracy	porównuje swoje możliwości z wymaganiami
B.3	B	Zmiany na rynku pracy	rozumie trendy zawodowe
C.1	C	Analiza ofert edukacyjnych	analizuje oferty szkół
C.2	C	Rekrutacja	zna zasady rekrutacji
C.3	C	Narzędzia cyfrowe	korzysta z narzędzi online
D.1	D	Planowanie ścieżki	planuje swoją przyszłość
D.2	D	Podejmowanie decyzji	podejmuje świadome decyzje
D.3	D	Konsekwencje wyborów	przewiduje skutki decyzji

Kompetencje przyszłości (uzupełnienie 2026)

Kod efektu	Obszar (A–D)	Treść programowa	Efekty uczenia się
K.1	C	Kompetencje cyfrowe	wykorzystuje technologie w planowaniu
K.2	D	Krytyczne myślenie	analizuje informacje
K.3	D	Rozwiązywanie problemów	znajduje rozwiązania
K.4	A/D	Współpraca	pracuje w grupie
K.5	D	Adaptacja do zmian	dostosowuje się do nowych sytuacji

TEMATY LEKCJI – DORADZTWO ZAWODOWE (klasy I-VIII)

(do zrealizowania na każdym etapie edukacyjnym)

KLASY I–III

– Poznajemy zawody w naszym otoczeniu (DZ)
– Kim chciałbym zostać w przyszłości (DZ)
– Moje zainteresowania i talenty (DZ)
– Dlaczego warto się uczyć (DZ)
– Zawody moich rodziców – rozmowa kierowana (DZ)
– Moje mocne strony – praca plastyczna (DZ)
– Współpraca w grupie – rozwijanie umiejętności (DZ)
– Jak wygląda praca różnych osób (DZ)
– Uczymy się podejmować decyzje (DZ)
– Moje marzenia i plany (DZ)

KLASY IV–VI

– Moje zainteresowania i predyspozycje (DZ)
– Moje mocne strony – autoanaliza (DZ)
– Poznajemy grupy zawodów (DZ)
– Znaczenie pracy w życiu człowieka (DZ)
– Wybór zawodu a zainteresowania (DZ)
– Rola pieniądza i pracy (DZ)
– Jak podejmować decyzje (DZ)
– Źródła informacji o zawodach (DZ)
– Jak się uczę najlepiej – mój styl uczenia się (DZ)
– Moje pierwsze plany edukacyjne (DZ)

KLASY VII–VIII (godziny wychowawcze / przedmioty)

– Moje predyspozycje zawodowe – analiza (DZ)
– Moje mocne strony i ograniczenia (DZ)
– Wartości w życiu i pracy (DZ)
– Rynek pracy – zawody przyszłości (DZ)
– System edukacji w Polsce (DZ)
– Jak wybrać szkołę ponadpodstawową (DZ)
– Kryteria rekrutacji (DZ)
– Autoprezentacja – jak mówić o sobie (DZ)
– Podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych (DZ)
– Planowanie ścieżki kariery (DZ)

KLASY VII–VIII – ZAJĘCIA Z DORADZTWA ZAWODOWEGO (20 GODZIN)

1. Moje umiejętności – moje sukcesy
2. Zdolności i uzdolnienia
3. Czy i ja mogę być bohaterem?
4. Jakie wartości są dla mnie ważne?
5. Rozpoznaję swoje aspiracje
6. Zawody wokół nas
7. Rzemiosło alternatywą dla młodych zawodowców
8. Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?
9. Nowe zawody na rynku pracy
10. Moje zasoby i preferencje a oczekiwania pracodawców
11. Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie
12. Praca jako wartość w życiu człowieka
13. Wolontariat – wstępem do kariery
14. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych
15. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda

16. Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje
17. W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy?
18. Jak długo uczymy się?
19. Kim chcę zostać w przyszłości?
20. Jak wybrać szkołę?
21. Moje portfolio i e-portfolio
22. Doradca zawodowy – kto to taki?
23. Co dwie głowy to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?

DYREKTOR SZKOŁY
mgr Roman Szabła